

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

CAatalogus sancto//rum [et] gestor[um] eor[um]

Petrus <de Natalibus>

Lugduni, 1508

De sanctis Rothlando [et] Oliuero [et] alijs militibus martyribus.
Cap[itulum]. cxxi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70797](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70797)

hanc quoque cum linguis eorum amputatis: nihilominus christi nomen clara facundia personarum: et populo predicaret. Interim comprehensi sunt: quibus index crudelis iussit ut unicuique eorum subule. xxx. manibus et pedibus et pectore infingerentur: atque ad ultimum gladio necarentur. Passi sunt autem. xvi. kalen. iulij.

De sanctis Rothlando et Aluicio et alijs militibus martyribus. Cap. cxxi.

Rothlandus et Aluicius atque multi alij milites christiani qui a saracenis in ruciaualle pro fide christi pugnares occisi sunt tempore karoli magni in catalogo martyrum ascribunt. Nam dum saraceni totam hispaniam occupassent: karolus monitu beati iacobi sibi apparentis atque iubentis ut terram suam ab infidelibus redimeret: cum suo exercitu hispanias ingressus: primo quidem ciuitatem pampilonem tribus mensibus obsessam muris funditus miraculose ruentibus cepit: et multos saracenos conuersos baptizari fecit. Quod similiter contingit in ciuitate lucerna in valle vridi posita que nunc est inhabitabilis facta. Et cum omnes ciuitates et castra hispanie conquisisset: ecclesiam beati iacobi apud compostellam visitauit: omnes honores ei ablatos restituit: easque amplioribus priuilegijs donauit. Sed dum redisset ad glias aigolandus rex saracenorum apud maximam partem hispanie reacquisiuit: christianos eiecit: spolauit et occidit. Quod audiens karolus ad hispaniam rediit: et ut refert Turpinus remensis archiepiscopus. xij. annis vel ibi personam suam vel exercitum tenuit. Et primo quidem apud sciam facundum grauissimo bello commisso multo rothlandi pater cum. xl. milibus christianoz occisus est. Karolus vero equo suo occiso: pedes stans cum duobus milibus christianoz de gaudio spata sua multos saracenos per medius scidit. Deinde sequenti cum quattuor marchionibus italie cum quattuor milibus militum in succursum christianoz venissent. Discedentes inde saraceni infinitum exercitum mauroz: moabitarij: ethiopijs: persarum: partioz: apfricanorum: et turcoz congregauerunt. Rex autem karolus agens ciuitatem post sex menses cepit: et decem milia saracenorum occidit: inde profectus est aigolandum usque tanonas. Deinde rediens galliam nouum exercitum congregauit ceterum et triginta milia bellatoz: cum quo hispaniam repedaui. Inter quos fuerunt precipui Turpinus remensis archiepiscopus: rothlandus comes cenomaneus. dominus blani nepos karoli et berra sorore: et filius milonis de anglie: oliuierus dux gebenesis. estulphus comes lingonesis. arastanus dux britannie: englerus dux aqtanie: gniferus dux burdegallensis: gelerus: gelinus: salomus: et balduinus frater rothlandi: gundebodus rex frisie: naama dux bayarie: ogerus dux dacie: la-

bertus dux biturie: sanson dux burgundie: constantinus prefectus romanoz: reginaldus de alba spina: gualtherus de themis: guilelmus: gerinus lothoringie dux: bogo: bertradius de nubijs: ganalonus traditor de maguntia: et multi alij equestres et pedestres: qui per ceteros portus transiitres pampilonem obsederunt. Ibi quoque commisso bello ex una parte christianoz centum. xxx. milia: ex alia saracenorum centum milia diuisa fauente gratia saraceni tanta cede prostrati sunt quod christiani usque ad bases in sanguine mergebantur. Occisus quoque aigolando nullus eorum euasit: nisi rex sibyllie et rex cordube qui cum paucis auferunt. Eaptaque urbe omnes saraceni ibidem reperti trucidati sunt. De christianoz vero ceciderunt usque ad mille. Sequenti vero die pugnaui karolus cum surre principe nanarre: et cum tribus milibus occidit: totamque terram nanarre adeptus est. Deinde apud nageram obsidionem posuit: ubi erat gygas quidam nomine ferracutus de genere goliathe: quem admirandus babylonis ciuiganti milibus turcoz miserat in subsidium saracenorum. Dic lanceam vel sagittam non formidabat: sed struez quadraginta viroz fortium possidebat. In isto autem singulari certamine cum multos milites christianoz sine alio bello solo brachio ex equo leuatos cepisset. Tandem rothlandus cum ipso congressus deo annuere gygantem vicit: et per vmblicus sua spata transodit. Sicque nagera ciuitas capitur: saraceni occidunt: et victi christiani absolunt. Post hec pugnaui rex apud cordubam cum regibus sibyllie et cordube: et interfecto rege sibyllie cum octo milibus saracenis: a rege altumator urbe obtinuit: eo pacto quod baptizaret: et deinde a karolo regnum tenens in domino pristino confirmaretur. Sicque tota hispania redempta sanctum iacobum in galatia iterum reuisit: honoribus et possessionibus ditauit: deinde ut rediret galliam: pampilonem aliquot diebus resedit. Auspicatus autem quod apud cordubam essent duo magni reges saraceni: videlicet Marsylus et baliganus frater eius missi de perfide hispaniam ab admirando babylonis: mandauit illis rex per ganalonum: ut aut baptismum susciperent: aut sibi tributum exolerent. Qui cum ganalono conspicientes miserunt karolo triginta equos oneratos auro et argento et opibus. Ganalono autem viginti equos similiter opibus istis onustos obulerunt: ut pugnatores karoli in manibus eorum traderet: quod ille facere permisit. Rediens quoque ganalonus munera karolo presentauit: et assensit quod reges ipsi christianos se facere disposuerunt: karolus quoque rogabant: ut eos in franciam prederet: quem illi velociter sequerent. Cum autem karolus in franciam rediret: consilio ganalonum dimisit: rothlandum et oliuierum cum maioribus pugnatoribus et viginti milibus militibus: ut ultimam custodiam in ruciaualle facerent: donec rex et omnes exercitus portus ceteros

De sanctis in mēse iunij occurrētibus. Fo. cxxxix.

transierunt. Eumq; karolus pertransisset: quin
 guaginta milia saraceni qui triduo in nemori-
 bus latuerant: vt ganalonus ordinauerat: fece-
 runt et se duas acies. Quarum prima que erat
 p. milium equitū prius eruit: et cum xpianis a
 mane vsq; ad tertiam acriter dimicauit. Tandē
 omnes saraceni occisi sunt: et rothlandus cum
 suis victores fuerunt. Post hec secunda acies
 p. milium pugnatorum xpianos tam fatiga-
 tos et lassos inuasit: oēs quoq; et pre roth-
 landi occiderunt: preter modicos qui ad ne-
 mus confugerūt: cū quibus balduinus et redri-
 cus latuerunt: et preter rothlandū qui redeun-
 tibus saracenis ad vnā leuā insonuit buccina:
 centus xpianos qui fugerāt renouauit: cum qui-
 bus in saracenos viriliter irruēs plusq; duo mi-
 lia et ipis pstrauit: et ceteros in fugā cōuertit.
 Tamē centū ei⁹ socios in hoc ultimo bello ami-
 sit. Ipe autē quattuor lanceis grauer vulne-
 ratus solus ad rüciauallē sub queru defecit:
 et tūc se mori sentiens duridandam eius sparā
 in saxo cōfringere voluit: ne in manibus sarace-
 norū deueniret: sed lapide scisso ensem frange-
 re nequiuit. Tuncq; tuba sua tā fortiter sonuit:
 q; flatu tuba scinditur: et vene ac nerui colli ei⁹
 rumpuntur: sonusq; tube ad aures karoli per
 octo miliaria angelo deferente pducit. Illico
 ganalonus regē redire volentē dissuasit: dicens
 q; rothlandus causa venationis buccinaret.
 Dū igit rothlandus super herbā iaceret: sus-
 peruenit balduinus eius frater: a quo cū sities
 squā peteret ille circūquaq; querens inuenire
 non potuit vidensq; illū mori equū pungens:
 karolū velociter insecutus cuncta ei gesta nar-
 rauit. Odor superuenit redricus et rothlandum
 xpianū laudentē et resurrectionē mortuorū confis-
 tentem ac pro suis occisis orantē inuenit: sicq;
 inter manus illius eptrauit. Quod die dū tur-
 pinus archiepiscopus missam pro defunctis ce-
 lebraret: raptus in extasi audiuit demones per-
 strepentes ac dicētes se aīas martyrum et sarace-
 norū ad inferna deferre: et michaelē cū cetū an-
 gelico aīas rothlandi et xpianorū ad paradisū ea-
 hora gestasse. Rediēs igit karolus rothlan-
 dū mortuū inuenit: et oliuēriū in effigie crucis
 quattuor palis in terra fixis cū quattuor retor-
 tis extensum et a collo vsq; ad pedes excoziatū
 lanceis et spatis cōfossū. Et cum karolus in-
 rasset oēs occisos reuētere: et sol iam quasi occū-
 beret: oratione sancti regis sol tanto tpe stetit
 immobilis: donec rex omnīū perēptorū marty-
 rum corpora requisiuit. Tūc ganalonū de p-
 ditōne cōuinctū quattuor equis alligari fecit:
 et cōtra quattuor plagas celi scissoribus equos
 agitantibus terribili morte in quattuor partes
 discepi. Omnīū hō sanctorū milia corpa rex
 in duobus cimiterijs tumulata diuisit: quorū
 vnū est in alijs cāpis: aliud apud burdegallē.
 Rothlandū hō apud blausam in ecclesia sancti

romani quā ipse comes edificauerat: sepelluit:
 et sparā eius et tubā eburneā ad honore milite
 ibidē reseruandas deposuit. Passio horū mar-
 tyrū celebraf decimosexto kalendas iulij.

De sancto Dimerto episcopo. Cap. cxxxij.

Dimertus episcopus

emisse in tuscā virtutibus et mi-
 raculis clarus ibidem in pace
 quiescit. xv. kalendas iulij: ibi-
 demq; sepultus fuit. Cuius cor-
 pus processu temporis quidam
 episcopus cremonenē. illic ab imperatore ex a-
 liqua causa directus: dāto precio non modico
 obtinuit et cremonā translātum in ecclesia alme
 virginis cathedrali honorifice collocauit: vbi
 et miraculis pollet.

De sancta Elisabeth de sconāgia. Cap. cxxxij.

Elisabeth

de sconāgia vir-
 go sancta: vt aīe
 siq; ibertus circa annum dñi
 d. clvi. claruit. Que fuit so-
 roz monasterij de sconāgia
 matertera symonis abbatis.
 Hec enim ab annis puerili-
 bus relicto seculo operibus
 spiritualibus vacabat: ieiunij
 nūq; autē in semper et orationibus intendebat:
 atq; carnem disciplinans: diris se verberibus
 flagellabat. Multis autē annis ante obitum
 ipsius manus domini super illam grauior exte-
 rit: quia diris vulneribus caro eius elanguit:
 et tamen patiente virtute inuicta nunq; con-
 tristari visa fuit: visiones autē crebras et mi-
 rabiles a deo habuit et diuina secreta sibi reue-
 lata cognouit. Raptā autē in his extasibus
 quasi mortuus sine sensu iacebat: donec spiritu
 carni reddito aliquādo que viderat reserabar:
 aliquando hō silentio tegebat. Huic ab angelo
 secum familiarissime colloquenti annunciatū
 est liber qui dicitur viarū dei diuinas cōtines
 et salutare spiritus admonitōes. In octa-
 ua assumptionis domine nostre: beata virgo ei
 apparet: eidem se spiritu et corpore assumptā
 fuisse dixit: et post ascensionē xpī anno integro
 et tanto plus tempore quantum est ab ipa ascē-
 sione: vsq; ad medium mensē augusti in hoc
 mundo fuisse declarauit. In festo annuncia-
 tionis eiusdem: ipsa gloriosa mater eidem dei
 famule reuelauit: q; anno. xv. verbum dei con-
 cepit. In festo quodaz dominice natiuitatis
 vidit duas stellas magnas per lucidas: in vnū
 corpus redactas et in circuitu circuitū aurēū ac
 in medio virginē xpian gestantem parvulū: que
 multa spūs dicit mysteria sibi reserauit. Inter
 cetera autē quesitū a dña nostra quid esset
 de aīa origenis doctoris audiret q; errores